

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, **XXX**
[...](2023) **XXX** draft

SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne **XXX**

**o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine
sporazumov o raziskavah in razvoju**

(Besedilo velja za EGP)

---

*

Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne **XXX**

o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o raziskavah in razvoju

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2821/71 z dne 20. decembra 1971 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj¹ in zlasti člena 1(1), točka (b), Uredbe,

po objavi osnutka te uredbe²,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EGS) št. 2821/71 pooblašča Komisijo, da z uredbo določi uporabo člena 101(3) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj, ki spadajo na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe in katerih predmet so raziskave in razvoj proizvodov, tehnologij ali postopkov do stopnje industrijske uporabe ter izkoriščanje rezultatov, vključno z določbami glede pravic intelektualne lastnine.
- (2) Člen 179(2) Pogodbe od Unije zahteva, da spodbuja podjetja, tudi mala in srednja, pri njihovih visokokakovostnih raziskovalnih in tehnološkorazvojnih dejavnostih in podpira njihova prizadevanja za medsebojno sodelovanje. Sodelovanje med podjetji na področju raziskav in razvoja lahko prispeva k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora³.
- (3) Uredba Komisije (EU) št. 1217/2010⁴ opredeljuje skupine sporazumov o raziskavah in razvoju, za katere Komisija šteje, da običajno izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe. Navedena uredba preneha veljati 30. junija 2023. Glede na splošne pozitivne izkušnje z uporabo navedene uredbe ter rezultate ocene Uredbe je primerno sprejeti novo uredbo o skupinskih izvzetjih.
- (4) Namen te uredbe je spodbujati raziskave in razvoj ter obenem učinkovito varovati konkurenco. Njen namen je tudi, da se podjetjem zagotovi ustrezna pravna varnost. Pri

---

¹ UL L 285, 29.12.1971, str. 46.

² UL C 120, 15.3.2022, str. 9.

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Evropski zeleni dogovor (COM(2019)640 final).

⁴ Uredba Komisije (EU) št. 1217/2010 z dne 14. decembra 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o raziskavah in razvoju (UL L 335, 18.12.2010, str. 36).

uresničevanju navedenih ciljev bi bilo treba upoštevati potrebo po čim večji možni poenostavitvi upravnega nadzora in pravnega okvira.

- (5) Dokler ni dosežena določena stopnja tržne moči, je za uporabo člena 101(3) Pogodbe praviloma mogoče domnevati, da bodo pozitivni učinki sporazumov o raziskavah in razvoju prevladali nad negativnimi učinki na konkurenco.
- (6) Za uporabo člena 101(3) Pogodbe z uredbo ni treba opredeliti tistih sporazumov, ki lahko spadajo na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe. Pri posamični presoji sporazumov iz člena 101(1) Pogodbe je treba upoštevati več dejavnikov, predvsem strukturo upoštevnega trga.
- (7) Sodelovanje v skupnih ali plačanih raziskavah in razvoju ter pri izkoriščanju rezultatov bo najverjetneje spodbudilo tehnični in gospodarski napredek, če se znanja, sredstva ali dejavnosti sodelujočih dopolnjujejo.
- (8) Potrošniki lahko na splošno pričakujejo, da bodo imeli koristi od povečanega obsega in učinkovitosti raziskav in razvoja, in sicer zaradi uvajanja novih ali izboljšanih proizvodov, tehnologij ali postopkov, hitrejšega uvajanja takšnih proizvodov, tehnologij ali postopkov na trg ali znižanja cen, ki ga bodo omogočili novi ali izboljšani proizvodi, tehnologije ali postopki.
- (9) Skupno izkoriščanje rezultatov lahko poteka v različnih oblikah, kot so proizvodnja in distribucija proizvodov, uporaba tehnologij ali postopkov ali prenos pravic intelektualne lastnine ali izdaja licenc zanje ali posredovanje tehničnega znanja in izkušenj, potrebnih za tako proizvodnjo ali uporabo, ki znatno prispevajo k tehničnemu ali gospodarskemu napredku.
- (10) Da bi bilo izvezetje, uvedeno s to uredbo, utemeljeno, bi se moralo skupno izkoriščanje rezultatov nanašati na proizvode (tudi blago in storitve), tehnologije ali postopke, za katere je uporaba rezultatov raziskav in razvoja nujno potrebna.
- (11) Poleg tega bi se morale vse pogodbene stranke v sporazumu o raziskavah in razvoju sporazumeti, da bodo imele vse polni dostop do končnih rezultatov skupnih raziskav in razvoja, vključno z morebitnimi pravicami intelektualne lastnine ter tehničnim znanjem in izkušnjami, ki izhajajo iz njih, za namene nadaljnjih raziskav in razvoja ter za namene izkoriščanja, takoj ko bodo končni rezultati na voljo. Kar zadeva uporabo rezultatov za namene nadaljnjih raziskav in razvoja, dostop do rezultatov praviloma ne bi smel biti omejen. Vendar pa je, če pogodbene stranke v skladu s to uredbo omejijo svoje pravice do izkoriščanja, zlasti če se pri izkoriščanju specializirajo, mogoče ustrezno omejiti dostop do rezultatov za namene izkoriščanja. Poleg tega, če pri raziskavah in razvoju sodelujejo akademske ustanove, raziskovalni inštituti ali podjetja, ki opravljajo dejavnosti raziskav in razvoja kot poslovno storitev, ne da bi bili običajno dejavni pri izkoriščanju rezultatov, se ti lahko dogovorijo, da bodo rezultate raziskav in razvoja uporabljali le za nadaljnje raziskave in razvoj.
- (12) Pogodbene stranke lahko glede na svoje zmogljivosti in tržne potrebe k sodelovanju na področju raziskav in razvoja prispevajo v različni meri. Da bi se torej upoštevala in nadomestila razlika v vrednosti ali vrsti prispevkov pogodbenih strank, lahko sporazum o raziskavah in razvoju, za katerega se uporablja ugodnost izvezetja, uvedenega s to uredbo, določa, da ena pogodbeni stranka drugi plača nadomestilo za dostop do rezultatov za namen nadaljnjih raziskav in razvoja ali izkoriščanja. Vendar pa nadomestilo ne bi smelo biti tako visoko, da bi dejansko oviralo tak dostop.
- (13) V primeru, da sporazum o raziskavah in razvoju ne določa skupnega izkoriščanja rezultatov, bi se morale pogodbene stranke v sporazumu o raziskavah in razvoju

sporazumeti o medsebojni odobritvi dostopa do svojega obstoječega tehničnega znanja in izkušenj, če jih druge pogodbene stranke nujno potrebujejo za izkoriščanje rezultatov. Višina zaračunanega nadomestila (na primer licenčnin) ne bi smela biti tako visoka, da bi drugim pogodbenim strankam dejansko ovirala dostop do tehničnega znanja in izkušenj.

- (14) Izvzetje, uvedeno s to uredbo, bi moralo biti omejeno na sporazume o raziskavah in razvoju, ki podjetjem ne dajejo možnosti izključitve konkurence glede znatnega dela zadevnih proizvodov, tehnologij ali postopkov. Zato je treba iz skupinskega izvzetja izključiti sporazume med konkurenti, katerih skupni tržni delež za proizvode, tehnologije ali postopke, ki jih je mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati z rezultati raziskav in razvoja, ob sklenitvi sporazuma presega določeno raven.
- (15) Če ena pogodbeni stranka financira več raziskovalnih in razvojnih projektov, ki jih v zvezi z enakimi proizvodi, tehnologijami ali postopki izvajajo konkurenti, ni mogoče izključiti morebitnih učinkov protikonkurenčnega omejevanja dostopa do trga, zlasti če navedena stranka pridobi izključno pravico do izkoriščanja rezultatov v razmerju do tretjih oseb. Zato bi morala biti v zvezi s sporazumi o plačanih raziskavah in razvoju ugodnost izvzetja, uvedenega s to uredbo, omejena na sporazume, na podlagi katerih skupni tržni delež vseh pogodbenih strank, vključenih v povezane sporazume, tj. pogodbene stranke, ki zagotavlja financiranje, in vseh pogodbenih strank, ki izvajajo dejavnosti raziskav in razvoja, ne presega določene ravni.
- (16) Vendar se prag tržnega deleža za izvzetje, uvedeno s to uredbo, ne bi smel uporabljati, če pogodbene stranke sporazuma o raziskavah in razvoju niso konkurenčna podjetja v zvezi s proizvodi, tehnologijami ali postopki, ki jih je mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati s proizvodi, tehnologijami ali postopki, ki izhajajo iz sporazuma. To vključuje na primer sporazume v zvezi z razvojem proizvodov, tehnologij ali postopkov, ki bi ustvarili povsem novo povpraševanje, ali raziskavami in razvojem, ki niso tesno povezani z določenim proizvodom, tehnologijo ali postopkom oziroma še niso usmerjeni v določen cilj.
- (17) Ni mogoče domnevati, da so sporazumi o raziskavah in razvoju zajeti v področje uporabe člena 101(1) Pogodbe ali da ne izpolnjujejo pogojev člena 101(3) Pogodbe, če je presežen prag tržnega deleža, določen s to uredbo, ali če niso izpolnjeni drugi pogoji iz te uredbe. V takih primerih je treba sporazum o raziskavah in razvoju posamično presojati na podlagi člena 101 Pogodbe.
- (18) Da bi se ohranila učinkovita konkurenca v času skupnega izkoriščanja rezultatov skupnih ali plačanih raziskav in razvoja, bi bilo treba določiti, da skupinsko izvzetje preneha veljati, če skupni tržni delež pogodbenih strank za proizvode, tehnologije ali postopke, ki izhajajo iz raziskav in razvoja, preseže določeno raven. Ne glede na tržne deleže pogodbenih strank pa bi moralo izvzetje še naprej veljati v določenem obdobju po začetku skupnega izkoriščanja, da se tržni deleži stabilizirajo, zlasti po uvedbi povsem novega proizvoda, in da se zagotovi minimalno obdobje donosnosti naložbe.
- (19) Izvzetje, uvedeno s to uredbo, se ne bi smelo uporabljati za sporazume, s katerimi se določajo omejitve, ki niso nujne za doseganje pozitivnih učinkov, ki izhajajo iz sporazuma o raziskavah in razvoju. Sporazume, ki vsebujejo nekatere vrste hudega omejevanja konkurence, kot so omejitve svobode pogodbenih strank pri izvajanju dejavnosti raziskav in razvoja na področju, ki ni povezano s sporazumom, določanje cen, ki se zaračunavajo tretjim osebam, omejitve obsega proizvodnje ali prodaje in omejitve izvajanja pasivne prodaje proizvodov, tehnologij ali postopkov, ki izhajajo iz skupnih ali plačanih raziskav in razvoja, bi bilo načeloma treba izključiti iz ugodnosti

izvzetja, uvedenega s to uredbo, ne glede na tržni delež zadevnih podjetij. Pri tem omejitve področij uporabe ne pomenijo omejitev obsega proizvodnje ali prodaje oziroma omejitev glede ozemlja ali strank.

- (20) Pragi tržnih deležev, izključitev nekaterih sporazumov iz skupinskega izvzetja in pogoji, določeni v tej uredbi, na splošno zagotavljajo, da sporazumi, za katere se uporablja skupinsko izvzetje, pogodbenim strankam ne omogočajo, da bi izključile konkurenco glede znatnega dela zadevnih proizvodov, tehnologij ali postopkov.
- (21) Sporazumi med podjetji, ki si ne konkurirajo v vlogi dobaviteljev proizvodov, tehnologij ali postopkov, ki jih je mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati z rezultati raziskav in razvoja, in ki izpolnjujejo pogoje iz te uredbe, bodo učinkovito konkurenco pri inovacijah izključili le v izjemnih primerih. Zato je primerno omogočiti, da taki sporazumi izkoristijo ugodnost izvzetja, uvedenega s to uredbo, ne glede na tržni delež, in vse izjemne primere reševati z odvzemom ugodnosti izvzetja, uvedenega s to uredbo. Izvzetje takih sporazumov na podlagi te uredbe ne posega v konkurenčno presojo sporazumov o raziskavah in razvoju, ki ne izpolnjujejo pogojev iz te uredbe, ali sporazumov, za katere je bila ugodnost izvzetja, uvedenega s to uredbo, odvzeta.
- (22) V tej uredbi bi bilo treba navesti značilne situacije, v katerih se lahko odvzem ugodnosti uvedenega izvzetja v skladu s členom 29 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003⁵ šteje za primernega.
- (23) Ker so sporazumi o raziskavah in razvoju pogosto sklenjeni za daljše obdobje, zlasti kadar se sodelovanje razširi na izkoriščanje rezultatov, bi bilo treba obdobje veljavnosti te uredbe določiti na 12 let –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Opredelitev pojmov

- 1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
  - (1) „sporazum o raziskavah in razvoju“ pomeni sporazum med dvema ali več pogodbenimi strankami o pogojih, na podlagi katerih te pogodbene stranke opravljajo:
    - (a) skupne raziskave in razvoj pogodbenih proizvodov ali pogodbenih tehnologij, ki:
      - (i) ne vključujejo skupnega izkoriščanja rezultatov navedenih raziskav in razvoja, ali
      - (ii) vključujejo skupno izkoriščanje rezultatov navedenih raziskav in razvoja;

---

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

- (b) plačane raziskave in razvoj pogodbenih proizvodov ali pogodbenih tehnologij, ki:
    - (i) ne vključujejo skupnega izkoriščanja rezultatov navedenih raziskav in razvoja, ali
    - (ii) vključujejo skupno izkoriščanje rezultatov navedenih raziskav in razvoja;
  - (c) skupno izkoriščanje rezultatov raziskav in razvoja pogodbenih proizvodov ali pogodbenih tehnologij, in sicer v skladu s predhodnim sporazumom na podlagi točke (a) med istimi pogodbenimi strankami, ali
  - (d) skupno izkoriščanje rezultatov raziskav in razvoja pogodbenih proizvodov ali pogodbenih tehnologij, in sicer v skladu s predhodnim sporazumom na podlagi točke (b) med istimi pogodbenimi strankami;
- (2) „sporazum“ pomeni sporazum med podjetji, sklep podjetniškega združenja ali usklajeno ravnanje;
  - (3) „raziskave in razvoj“ pomeni dejavnosti, namenjene pridobitvi tehničnega znanja in izkušenj v zvezi s proizvodi, tehnologijami ali postopki, izvajanje teoretičnih analiz, sistematičnih študij ali eksperimentov, vključno z eksperimentalno proizvodnjo in proizvodnjo za predstavitvene namene, tehničnim preizkušanjem proizvodov ali postopkov, vzpostavitev potrebne zmogljivosti do ravni, potrebne za predstavitvene namene, in pridobitvijo pravic intelektualne lastnine za rezultate;
  - (4) „proizvod“ pomeni blago ali storitev, vključno z vmesnimi proizvodi ali storitvami in končnimi proizvodi ali storitvami;
  - (5) „pogodbena tehnologija“ pomeni tehnologijo ali postopek, ki izhaja iz skupnih ali plačanih raziskav in razvoja;
  - (6) „pogodbeni proizvod“ pomeni proizvod, ki izhaja iz skupnih ali plačanih raziskav in razvoja oziroma je proizveden z uporabo pogodbenih tehnologij;
  - (7) „izkoriščanje rezultatov“ pomeni proizvodnjo ali distribucijo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih tehnologij ali prenos pravic intelektualne lastnine oziroma izdajo licenc zanje ali posredovanje tehničnega znanja in izkušenj, potrebnih za tako proizvodnjo, distribucijo ali uporabo;
  - (8) „pravice intelektualne lastnine“ vključujejo pravice industrijske lastnine, na primer patente in znamke, pa tudi avtorske in sorodne pravice;
  - (9) „tehnično znanje in izkušnje“ pomeni skupek praktičnih informacij, ki izhajajo iz izkušenj in preizkušanja ter so:
    - (a) „zaupne“, kar pomeni, da niso splošno znane ali zlahka dostopne;
    - (b) „bistvene“, kar pomeni, da so pomembne in koristne za proizvodnjo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih tehnologij, ter
    - (c) „določene“, kar pomeni, da so opisane dovolj razumljivo, da je mogoče preveriti, ali izpolnjujejo merili zaupnosti in bistvenosti;
  - (10) „skupno“ v zvezi z dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru sporazuma o raziskavah in razvoju, pomeni dejavnosti, ki:
    - (a) jih izvaja skupna ekipa, organizacija ali podjetje;

- (b) so skupaj zaupane tretji osebi, ali
  - (c) so razdeljene med pogodbene stranke na podlagi specializacije pri raziskavah in razvoju ali specializacije pri izkoriščanju rezultatov;
- (11) „specializacija pri raziskavah in razvoju“ pomeni, da je vsaka pogodbeni stranka vpeta v del dejavnosti raziskav in razvoja, na katere se nanaša sporazum o raziskavah in razvoju, in da si delo na področju raziskav in razvoja razdelijo na način, ki se jim zdi ustrezen; to pa ne zajema plačanih raziskav in razvoja;
- (12) „specializacija pri izkoriščanju“ pomeni, da si pogodbene stranke razdelijo posamezne naloge, kot so proizvodnja ali distribucija, oziroma si medsebojno naložijo omejitve glede izkoriščanja rezultatov, kot so omejitve v zvezi z določenimi ozemlji, strankami ali področji uporabe; to vključuje tudi primer, ko le ena pogodbeni stranka proizvaja in distribuira pogodbene proizvode ali uporablja pogodbene tehnologije na podlagi izključne licence, ki ji jo podelijo druge pogodbene stranke;
- (13) „plačane raziskave in razvoj“ pomeni, da ena pogodbeni stranka izvaja dejavnosti raziskav in razvoja, pogodbeni stranka, ki zagotavlja financiranje, pa jih financira;
- (14) „pogodbeni stranka, ki zagotavlja financiranje“ pomeni pogodbeno stranko, ki financira plačane raziskave in razvoj, pri tem pa sama ne opravi nobenih dejavnosti raziskav in razvoja;
- (15) „konkurenčno podjetje“ pomeni dejanskega ali potencialnega konkurenta:
- (a) „dejanski konkurent“ pomeni podjetje, ki je dobavitelj proizvoda, tehnologije ali postopka, ki ga je na upoštevni geografskem trgu mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati s pogodbenim proizvodom ali pogodbeno tehnologijo;
  - (b) „potencialni konkurent“ pomeni podjetje, za katero je mogoče realno in ne zgolj teoretično domnevati, da bi brez sporazuma o raziskavah in razvoju v največ treh letih verjetno izvedlo potrebne dodatne naložbe ali prevzelo potrebne stroške za dobavo proizvoda, tehnologije ali postopka, ki ga je na upoštevni geografskem trgu mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati s pogodbenim proizvodom ali pogodbeno tehnologijo;
- (16) „upoštevni trg proizvodov“ pomeni upoštevni trg za proizvode, ki jih je mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati s pogodbenimi proizvodi;
- (17) „upoštevni tehnološki trg“ pomeni upoštevni trg za tehnologije ali postopke, ki jih je mogoče izboljšati, nadomestiti ali zamenjati s pogodbenimi tehnologijami;
- (18) „aktivna prodaja“ pomeni vse oblike prodaje razen pasivne prodaje;
- (19) „pasivna prodaja“ pomeni prodajo na podlagi spontanega povpraševanja posameznih strank, vključno z dobavo proizvodov strankam, ne da bi prodajo sprožilo aktivno nagovarjanje določene stranke, skupine strank ali strank na določenem ozemlju, in vključuje prodajo, ki je posledica sodelovanja v postopkih javnega naročanja ali prijave na zasebna povabila k predložitvi ponudb.

2. V tej uredbi izraza „podjetje“ in „pogodbena stranka“ vključujeta njuna povezana podjetja. „Povezana podjetja“ pomeni:
- (1) podjetja, v katerih ima pogodbena stranka sporazuma o raziskavah in razvoju neposredno ali posredno eno ali več naslednjih pravic ali pooblastil:
    - (a) pooblastilo, da uveljavlja več kot polovico glasovalnih pravic;
    - (b) pooblastilo, da imenuje več kot polovico članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje;
    - (c) pravico upravljanja poslov podjetja;
  - (2) podjetja, ki imajo nad pogodbeno stranko sporazuma o raziskavah in razvoju neposredno ali posredno eno ali več pravic ali pooblastil iz točke (1);
  - (3) podjetja, v katerih ima podjetje iz točke (2) neposredno ali posredno eno ali več pravic ali pooblastil iz točke (1);
  - (4) podjetja, v katerih ima pogodbena stranka sporazuma o raziskavah in razvoju skupaj z enim ali več podjetji iz točk (1), (2) ali (3) oziroma v katerih imata dve ali več slednjih podjetij skupaj eno ali več pravic ali pooblastil iz točke (1);
  - (5) podjetja, v katerih imajo skupaj eno ali več pravic ali pooblastil iz točke (1):
    - (a) pogodbene stranke sporazuma o raziskavah in razvoju ali povezana podjetja vsake od pogodbenih strank, navedena v točkah (1) do (4), ali
    - (b) ena ali več pogodbenih strank sporazuma o raziskavah in razvoju ali eno ali več njihovih povezanih podjetij, navedenih v točkah (1) do (4), in ena ali več tretjih oseb.

Člen 2

Izvzetje

1. V skladu s členom 101(3) Pogodbe in ob upoštevanju določb te uredbe se člen 101(1) Pogodbe ne uporablja za sporazume o raziskavah in razvoju.
2. Izvzetje, določeno v odstavku 1, se uporablja, kolikor sporazumi o raziskavah in razvoju vsebujejo omejitve konkurence, ki spadajo na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe.
3. Izvzetje, določeno v odstavku 1, se uporablja tudi za sporazume o raziskavah in razvoju, ki vključujejo določbe o prenosu pravic intelektualne lastnine ali izdaji licenc zanje eni ali več pogodbenim strankam ali subjektu, ki ga pogodbene stranke ustanovijo za izvajanje skupnih ali plačanih dejavnosti raziskav in razvoja oziroma za skupno izkoriščanje rezultatov, če so navedene določbe neposredno povezane z izvajanjem sporazuma ter so za njegovo izvajanje nujne in niso glavni predmet sporazuma.

Člen 3

Dostop do končnih rezultatov

1. Izvzetje, določeno v členu 2, se uporablja pod pogoji, določenimi v odstavkih 2, 3 in 4 tega člena.

2. Sporazum o raziskavah in razvoju mora določati, da imajo vse pogodbene stranke polni dostop do končnih rezultatov skupnih ali plačanih raziskav in razvoja za nadaljnje raziskave in razvoj ter za namene izkoriščanja.
3. Dostop iz odstavka 2:
  - (a) mora vključevati vse pravice intelektualne lastnine ter tehnično znanje in izkušnje, ki iz tega izhajajo;
  - (b) se mora odobriti takoj, ko so rezultati raziskav in razvoja na voljo.
4. Če sporazum o raziskavah in razvoju določa, da si pogodbene stranke vzajemno izplačajo nadomestilo za dostop do rezultatov za nadaljnje raziskave in razvoj ali za namene izkoriščanja, nadomestilo ne sme biti tako visoko, da bi dejansko oviralo tak dostop.
5. Raziskovalni inštituti, akademske ustanove ali podjetja, ki opravljajo dejavnosti raziskav in razvoja kot poslovno storitev, ne da bi bili običajno dejavni pri izkoriščanju rezultatov, se lahko dogovorijo, da bodo rezultate uporabljali le za nadaljnje raziskave in razvoj.
6. Če pogodbene stranke omejijo svoje pravice do izkoriščanja v skladu s to uredbo, zlasti če se pri izkoriščanju specializirajo, je mogoče ustrezno omejiti dostop do rezultatov za namene izkoriščanja.

Člen 4

Dostop do obstoječega tehničnega znanja in izkušenj

1. Če sporazum o raziskavah in razvoju ne vključuje skupnega izkoriščanja rezultatov, se izvzetje, določeno v členu 2, uporablja pod pogoji iz odstavkov 2 in 3 tega člena.
2. Sporazum mora določati, da ima vsaka pogodbeni stranka dostop do vsega obstoječega tehničnega znanja in izkušenj drugih pogodbenih strank, če je to nujno potrebno za namene izkoriščanja rezultatov.
3. Če sporazum določa, da si pogodbene stranke medsebojno izplačajo nadomestilo za dostop do svojega obstoječega tehničnega znanja in izkušenj, nadomestilo ne sme biti tako visoko, da bi dejansko oviralo tak dostop.

Člen 5

Skupno izkoriščanje

1. Izvzetje, določeno v členu 2, se uporablja pod pogojem, da se vsako skupno izkoriščanje nanaša samo na rezultate, ki izpolnjujejo oba naslednja pogoja:
  - (a) rezultati so nujni za proizvodnjo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih tehnologij;
  - (b) rezultati so zaščiteni s pravicami intelektualne lastnine ali predstavljajo tehnično znanje in izkušnje.

2. Če je ena ali več pogodbenih strank zadolženih za proizvodnjo pogodbenih proizvodov na podlagi specializacije pri izkoriščanju, se izvzetje, določeno v členu 2, uporablja pod pogojem, da morajo navedene pogodbene stranke izpolniti naročila drugih pogodbenih strank za dobavo pogodbenih izdelkov, razen kadar velja eno od naslednjega:
- (a) sporazum o raziskavah in razvoju določa tudi, da distribucijo izvede skupna ekipa, organizacija ali podjetje oziroma da se ta skupaj zaupa tretji osebi;
  - (b) pogodbene stranke so se dogovorile, da sme pogodbene proizvode distribuirati samo pogodbeni stranka, ki jih proizvaja.

Člen 6

Pragi tržnega deleža in trajanje izvzetja

1. Če sta dve ali več pogodbenih strank konkurenčni podjetji v smislu člena 1(1), točka 15, se izvzetje, določeno v členu 2, uporablja ves čas trajanja dejavnosti raziskav in razvoja, če ob sklenitvi sporazuma:
- (a) za sporazume o raziskavah in razvoju iz člena 1(1), točka 1(a) in (c), skupni tržni delež pogodbenih strank sporazuma ne presega 25 % upoštevni proizvodnih in tehnoloških trgov;
  - (b) za sporazume o raziskavah in razvoju iz člena 1(1), točka 1(b) in (d), skupni tržni delež pogodbene stranke, ki zagotavlja financiranje, in vseh pogodbenih strank, s katerimi je ta sklenila sporazume o raziskavah in razvoju v zvezi z enakimi pogodbenimi proizvodi ali pogodbenimi tehnologijami, ne presega 25 % upoštevni proizvodnih in tehnoloških trgov.
2. Če pogodbene stranke niso konkurenčna podjetja v smislu člena 1(1), točka 15, se izvzetje, določeno v členu 2, uporablja ves čas trajanja dejavnosti raziskav in razvoja.
3. Za sporazume o raziskavah in razvoju, pri katerih se rezultati skupaj izkoriščajo, se izvzetje, določeno v členu 2, uporablja sedem let od takrat, ko so bili pogodbeni proizvodi ali pogodbene tehnologije prvič dani na trg na notranjem trgu, če so ob sklenitvi sporazuma iz člena 1(1), točka 1(a) ali (b), izpolnjeni pogoji iz odstavkov 1 ali 2 tega člena. Da bi se lahko tako izvzetje kontinuirano uporabljalo za sporazume o raziskavah in razvoju iz člena 1(1), točka 1(c) in (d), morajo biti ob sklenitvi predhodnega sporazuma iz člena 1(1), točka 1(a) ali (b), izpolnjeni pogoji iz odstavkov 1 ali 2 tega člena.
4. Po koncu sedemletnega obdobja iz odstavka 3 tega člena se izvzetje, določeno v členu 2, še naprej uporablja, dokler:
- (a) za sporazume o raziskavah in razvoju iz člena 1(1), točka 1(a) in (c), skupni tržni delež pogodbenih strank sporazuma ne preseže 25 % na upoštevni trgih, na katere spadajo pogodbeni proizvodi ali pogodbene tehnologije;
  - (b) za sporazume o raziskavah in razvoju iz člena 1(1), točka 1(b) in (d), skupni tržni delež pogodbene stranke, ki zagotavlja financiranje, in vseh pogodbenih strank, s katerimi je ta sklenila sporazume o raziskavah in razvoju v zvezi z enakimi pogodbenimi proizvodi ali pogodbenimi tehnologijami, ne preseže 25 % na upoštevni trgih, na katere spadajo pogodbeni proizvodi ali pogodbene tehnologije.

5. Če skupni tržni delež zadevnih pogodbenih strank ob koncu sedemletnega obdobja iz odstavka 3 ne presega zadevnega praga iz odstavka 4, pozneje pa se poveča nad ta prag, se izvzetje, določeno v členu 2, še naprej uporablja dve zaporedni koledarski leti po letu, v katerem je bil prvič presežen prag upoštevnega tržnega deleža.

Člen 7

Uporaba pragov tržnega deleža

1. Za namen uporabe pragov tržnega deleža iz člena 6(1) in (4), se uporabljajo pravila iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena.
2. Tržni deleži se izračunajo na podlagi podatkov o vrednosti prodaje na trgu ali, če podatki o vrednosti prodaje na trgu niso na razpolago, na podlagi podatkov o obsegu prodaje na trgu. Če podatki o obsegu prodaje na trgu niso na razpolago, se lahko uporabijo ocene, ki temeljijo na drugih zanesljivih tržnih informacijah, vključno z odhodki za raziskave in razvoj ali zmogljivostmi za raziskave in razvoj.
3. Tržni deleži se izračunajo na podlagi podatkov za predhodno koledarsko leto. Če predhodno koledarsko leto ni reprezentativno za položaj pogodbenih strank na upoštevem trgu ali upoštevni trgih, se tržni deleži izračunajo kot povprečje tržnih deležev pogodbenih strank v treh predhodnih koledarskih letih.
4. Tržni delež podjetij iz člena 1(2), točka (5), se enakomerno razdeli med podjetja, ki imajo eno ali več pravic ali pooblastil iz člena 1(2), točka (1).

Člen 8

Najresnejše omejitve

Izvzetje, določeno v členu 2, se ne uporablja za sporazume o raziskavah in razvoju, katerih posredni ali neposredni cilj je samostojno ali v kombinaciji z drugimi dejavniki pod nadzorom pogodbenih strank katera koli od naslednjih omejitev:

- (a) omejevanje svobode pogodbenih strank, da neodvisno ali v sodelovanju s tretjimi osebami izvajajo dejavnosti raziskav in razvoja:
  - (i) na področju, ki ni povezano s področjem, na katero se nanaša sporazum o raziskavah in razvoju, ali
  - (ii) po zaključku skupnih ali plačanih dejavnosti raziskav in razvoja: na področju, na katero se nanaša sporazum o raziskavah in razvoju, ali na povezanem področju;
- (b) omejevanje obsega proizvodnje ali prodaje, razen:
  - (i) določanja proizvodnih ciljev, če skupno izkoriščanje rezultatov vključuje skupno proizvodnjo pogodbenih proizvodov;
  - (ii) določanja prodajnih ciljev, če skupno izkoriščanje rezultatov:
    - (1) vključuje skupno distribucijo pogodbenih proizvodov ali skupno izdajo licenc za pogodbene tehnologije in
    - (2) ga izvaja skupna ekipa, organizacija ali podjetje oziroma je skupaj zaupano tretji osebi;
  - (iii) praks, ki pomenijo specializacijo pri izkoriščanju,

- (iv) omejevanja svobode pogodbenih strank, da proizvajajo in prodajajo proizvode, tehnologije ali postopke, ki konkurirajo pogodbenim proizvodom ali tehnologijam, prenašajo pravice na takih proizvodih, tehnologijah ali postopkih oziroma izdajajo licence zanje v obdobju, za katero so se pogodbene stranke dogovorile za skupno izkoriščanje rezultatov;
- (c) določanje cen pri prodaji pogodbenih proizvodov ali izdajanju licenc za pogodbene tehnologije tretjim osebam, razen določanja cen, zaračunanih neposrednim strankam, ali določanja licenčnin, zaračunanih neposrednim pridobiteljem licenc, če skupno izkoriščanje rezultatov:
  - (i) vključuje skupno distribucijo pogodbenih proizvodov ali skupno izdajo licenc za pogodbene tehnologije in
  - (ii) ga izvaja skupna ekipa, organizacija ali podjetje oziroma je skupaj zaupano tretji osebi;
- (d) omejevanje ozemlja, na katerem lahko pogodbene stranke pasivno prodajajo pogodbene izdelke ali izdajajo licence za pogodbene tehnologije, ali strank, ki jim lahko pogodbene stranke pasivno prodajajo pogodbene izdelke oziroma izdajajo licence za pogodbene tehnologije, razen zahteve po izdaji izključne licence za rezultate raziskav in razvoja drugi pogodbeni stranki;
- (e) omejevanje aktivne prodaje pogodbenih proizvodov ali pogodbenih tehnologij na ozemljih ali strankam, ki niso bili izključno dodeljeni eni od pogodbenih strank na podlagi specializacije pri izkoriščanju;
- (f) zahteva, da se ne zadosti povpraševanju strank na ozemlju posamezne pogodbene stranke ali strank, ki so bile dodeljene drugi pogodbeni stranki na podlagi specializacije pri izkoriščanju, če bi take stranke tržile pogodbene proizvode na drugih ozemljih znotraj notranjega trga;
- (g) zahteva, da se uporabnikom ali prodajnim posrednikom oteži pridobitev pogodbenih proizvodov od drugih prodajnih posrednikov znotraj notranjega trga.

Člen 9

Izključene omejitve

1. Izvzetje, določeno v členu 2, se ne uporablja za nobeno od naslednjih obveznosti iz sporazumov o raziskavah in razvoju:
  - (a) prepoved izpodbijanja:
    - (i) po zaključku raziskav in razvoja: veljavnosti pravic intelektualne lastnine, ki:
      - (1) jih imajo pogodbene stranke na notranjem trgu in
      - (2) zadevajo raziskave in razvoj, ali
    - (ii) po izteku veljavnosti sporazuma o raziskavah in razvoju: veljavnosti pravic intelektualne lastnine, ki:
      - (1) jih imajo pogodbene stranke na notranjem trgu in
      - (2) ščitijo rezultate raziskav in razvoja;

- (b) obveznost, da se tretjim osebam ne izdajajo licence za proizvodnjo pogodbenih proizvodov ali uporabo pogodbenih tehnologij, če sporazum ne določa, da ena ali več pogodbenih strank izkorišča rezultate skupnih oziroma plačanih raziskav in razvoja in se to izkoriščanje izvaja na notranjem trgu v razmerju do tretjih oseb.
- 2. Odstavek 1, točka (a), ne posega v možnost, da se določi odpoved sporazuma o raziskavah in razvoju, če ena od pogodbenih strank izpodbija veljavnost pravic intelektualne lastnine iz odstavka 1, točka (a)(i) in (ii).
- 3. Če sporazum o raziskavah in razvoju vključuje katero koli od izključenih omejitev iz odstavka 1 tega člena, se izvzetje, določeno v člena 2, še naprej uporablja za preostali del sporazuma o raziskavah in razvoju pod pogojem, da je mogoče izključene omejitve ločiti od tega preostalega dela in so izpolnjeni drugi pogoji iz te uredbe.

Člen 10

Odvzem ugodnosti izvzetja v posameznih primerih s strani Komisije

- 1. Komisija lahko na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 odvzame ugodnost izvzetja, uvedenega s to uredbo, če v posameznem primeru ugotovi, da ima sporazum o raziskavah in razvoju, za katerega se uporablja izvzetje, uvedeno s to uredbo, kljub temu učinke, ki so nezdružljivi s členom 101(3) Pogodbe.
- 2. Komisija lahko ugodnost izvzetja, uvedenega s to uredbo, na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 odvzame zlasti, kadar:
  - (a) obstoj sporazuma o raziskavah in razvoju tretjim osebam znatno omejuje možnost izvajanja dejavnosti raziskav in razvoja na področju ali področjih, povezanih s pogodbenimi proizvodi ali pogodbenimi tehnologijami;
  - (b) obstoj sporazuma o raziskavah in razvoju znatno omejuje dostop tretjih oseb do upoštevne trga za pogodbene proizvode ali pogodbene tehnologije;
  - (c) pogodbene stranke ne izkoriščajo rezultatov skupnih ali plačanih raziskav in razvoja v razmerju do tretjih oseb brez objektivno utemeljenega razloga;
  - (d) pogodbeni proizvodi ali pogodbene tehnologije na celotnem notranjem trgu ali njegovem znatnem delu niso izpostavljeni učinkoviti konkurenci ali
  - (e) bi obstoj sporazuma o raziskavah in razvoju znatno omejil konkurenco pri inovacijah na določenem področju.

Člen 11

Odvzem ugodnosti izvzetja v posameznih primerih s strani organa države članice, pristojnega za konkurenco

Organ države članice, pristojen za konkurenco, lahko odvzame ugodnost izvzetja, uvedenega s to uredbo, če so izpolnjeni pogoji iz člena 29(2) Uredbe (ES) št. 1/2003.

Člen 12

Prehodno obdobje

Prepoved iz člena 101(1) Pogodbe se ne uporablja od 1. julija 2023 do 30. junija 2025 za sporazume, ki 30. junija 2023 že veljajo in ne izpolnjujejo pogojev za uporabo izvzetja, uvedenega s to uredbo, izpolnjujejo pa pogoje za uporabo izvzetja, uvedenega z Uredbo (EU) št. 1217/2010.

Člen 13

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati 1. julija 2023.

Uporablja se do 30. junija 2035.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Komisijo
predsednica
Ursula von der Leyen